

Bærum kommune

post@baerum.kommune.no

Deres ref.: 2017005

9. desember 2022

Dette brevet sendes på vegne av, Birdlife Oslo og Akershus, DNT Oslo og Omegn, Naturvernforbundet Oslo og Akershus, Nesodden Kajakklubb, Norges Jeger- og Fiskerforbund Akershus og Oslofjorden Friluftsråd.

Uttalelse til Ny friluftsoy Lysakerfjorden

Bærum kommune ønsker å anlegge et helt nytt offentlig friluftsområde i sjøen, inntil dagens strandarealer på østsiden av Fornebulandet utenfor Telenors hovedkontor. Ifølge kommunen er hensikten å øke tilbudet av gode friluftslivsarealer i strandsonen.

Ny friluftsoy i Lysakerfjorden må skrinlegges

- Slik forslaget på reguleringsplanen for ny friluftsoy i Lysakerfjorden er skisserer mener vi at planen kan medføre store negative konsekvenser for eksisterende natur- og verneverdier i området.
- De store negativene for naturtypene ålegras og sjøfjærbunn, består av fisk og fugl, unike geologiske områder og den utvalgte naturtypen grunnlendt kalkmark med A-verdi overgår fortsatt de positive effektene av nytt friluftsoy.
- Det er veldig bra at kommunen har justert og endret forslaget etter forrige innspillsrunde, men vi mener fortsatt at planforslaget ikke ivaretar hensyn til truede fiskearter og marine naturtyper og hensyn til truede fuglearter og deres leveområder.
- «Føre var»-prinsippet som skal være førende for denne type saker tilsier derfor at forslaget må avvises.
- Videre viser vi til den tverrfaglige rapporten utarbeidet i forbindelse med planprogrammet i 2019. Vi støtter fortsatt deres konklusjoner om at dette er et stort og irreversibelt inngrep i et verdifullt område og at kommunen heller må å finne en alternativ lokalitet for friluftsoya, f.eks. ved Lakseberget.

Ny friluftssøy i Lysakerfjorden må skrinlegges

Hvorfor

Oslofjorden er under stort press, og Regjeringen har nå satt i gang et felles løft for Oslofjorden (se Helhetlig plan for Oslofjorden¹). Den planlagte utfyllingen i sjøen og midlertidig anleggsområde i et område med stor verdi for naturmangfoldet og friluftslivet i både på land og i sjø, er i strid med denne satsingen.

Negative konsekvenser for fisk. Fiskebestanden generelt, og torskebestanden spesielt, er sterkt redusert i Oslofjorden. Utenfor Sandtangen, svært nær planområdet, ligger fiskegrunnen Grunne for gård. Det også er registrert den katadrome fisken ål (CR - kritisk truet) i området og en mindre ålegraseng². Det er ingen registrerte ålegrasenger i Oslo kommune, men NIVA jobber med å forsøke å etablere noen bla Gressholmen og Frognerkilen. Det betyr at denne forekomsten også er viktig selv om den er liten. Vi er bekymret for tiltakets virkning på gyte- og oppvekstområder for fisk og konsekvensene tiltaket får på anadrom fisk (laks og sjøørret). Det slås fast i Helhetlig plan for Oslofjorden at formørking fra partikler er en av de største truslene for livet i fjorden. Den fire år lange anleggsfasen med deponering av stein vil spre sedimenter i vannmassene som kan tildekke og kvele livet i bløtbunnsområdet ved Smedtangen. Siltgardiner benyttes ofte til å forhindre dette, men det er sjelden at det er helt tett - særlig når det er 30 meter dypt der de skal begynne å slippe stein.

Negative konsekvenser for fugl. Bestanden av norske sjøfugler er nedadgående, også i Oslofjorden. Lagmannsholmen ligger tett opptil planområdet. Holmen er et naturreservat der formålet er å verne om livsmiljøet for plante og dyrelivet. Verneformålet skal særlig ivareta hensynet til sjøfuglene og holmens funksjon som hekkeplass³. Lagmannsholmen er den fjerde største hekkelokaliteten for hettemåke i fjorden i Oslo og Akershus 2019. Sjøfuglkolonier er svært sårbare for forstyrrelser så nær hekkeplassen. Økt menneskelig aktivitet og forstyrrelser i nærområdet til holmen kan gjøre den uegnet som hekkested. Det er derfor spesielt negativt at det meste av aktiviteten som er planlagt på øya (f.eks. kajakkstativer og badeplass) er på samme side som Lagmannsholmen. Bærum kommune forslår å anlegge en liten hekkeøy for sjøfugl utenfor sydspissen av øya som et kompensierende tiltak. Vi mener dette avbøtende tiltaket ikke er godt nok. Planlagt plassering av ny hekkeøy er altfor nærme friluftssøya og vil derfor ha lite avbøtende effekt, ref. forstyrrelser nær hekkeplasser. Negative konsekvenser lokalt vil kunne påvirke bestandene i Oslo, da de samme artene oppholder seg i begge kommuner.

Negative konsekvenser for fredet geologisk område. Lagmannsholmen er også fredet som geologisk naturreservat. Her er et unikt strandprofil gjennom Oslofeltets geologi, lett synlig fordi det er i strandsonen. Profilet fortsetter videre fra reservatet og nordover til Smedtangen dvs. at selve Sandtangen er en viktig del av dette strandprofilet.

Negative konsekvenser for vegetasjonstype grunnlendt kalkmark. Landskapet på Sandtangen og Smedtangen består av urørt, grunnlendt kalkmark som er en vegetasjonstype unik for strandsonen i indre Oslofjord⁴ med A-verdi, som i hovedsak finnes i Osloområdet. Det vil ikke være mulig å ivareta lokaliteten på en tilfredsstillende måte dersom det anlegges en anleggsvei gjennom søndre del

¹ [Helhetlig plan for Oslofjorden](#), Regjeringen 2021

³ [Lagmannsholmen naturreservat](#), Naturbase

⁴ [Utvalgte naturtyper: Åpen grunnlendt kalkmark i boreonemoral sone, Smedtangen](#), Naturbase

naturtypen slik det foreslås i planforslaget. Videre må det regnes med økt ferdsel i området rundt øya som følge av tiltaket som kan ha negative konsekvenser for Smedtangen.

Kommunen bør **heller satse på å utvikle kyststien i dette området** da det er flere «missing links» - for eksempel Langodden der det er flere kommunale områder og smett som kan knyttes sammen.

Vi anbefaler ellers at det **utarbeides både regionale og kommunale massehåndteringsplaner** med tanke på å utrede aktuelle egnede steder for å ta imot store mengder løsmasser framover fra ulike prosjekter i regionen (inkludert Oslo).

Statsforvalteren fremmet innsigelse til forslaget til planprogram for ny friluftløypa i Lysakerfjorden, bl.a. pga. mangelfull KU og planforslagets negative konsekvenser for natur. Vi synes det er bra at kommunen har gjort endringer og tilleggsutredninger i den videre planprosessen. **Men vi mener fortsatt at planforslaget ikke ivaretar hensyn til truede fiskearter og marine naturtyper og hensyn til truede fuglearter og deres leveområder.**

Slik planen er skissert mener vi at den kan medføre store negative konsekvenser for eksisterende natur- og verneverdier i området. Naturmangfoldlovens § 9 (føre-var-prinsippet) skal være førende for denne type saker og tilsier derfor at forslaget må avvises.

Kan Lakseberget være et bedre alternativ?

FNF Akershus er ikke nødvendigvis imot av å legge steinmasser i sjø. De negative konsekvensene for natur og friluftsliv av deponering av masser på land kan være langt større. Vi er også positive til etablering av arealer for friluftsliv i et område med økende befolkning.

Vi mener imidlertid at lokasjonen som er foreslått i reguleringsplanen vil helt klart ha negative konsekvenser for naturverdier som langt overgår de positive effektene av nytt friluftareal.

Det tverrfaglige forumet som Bærum kommune opprettet i forbindelse med av oppstarten med planarbeidet for ny friluftløypa konkluderer med følgende i sin rapport fra 2019⁵:

«... planene for friluftløypa i Lysakerfjorden innebærer et stort, irreversibelt inngrep i et unikt område, med store biologiske, geologisk og landskapsmessige verdier. Vår anbefaling er derfor å finne en alternativ lokalitet som har behov for reparasjon /naturforbedrende tiltak. Lakseberget er allerede forstyrret og sterkt modifisert. Lakseberget har behov for reparasjon, og vil kunne ha nytte av et naturforbedrende tiltak. Det vil derfor være en vinn-vinn-situasjon for kommunen å kunne bruke kortreiste overskuddsmasser til å skape et nytt friluftslivsområde og nye biotopforbedrende landskap ved Lakseberget. ...»

Vi mener disse konklusjonene fortsatt er gjeldende og støtter det tverrfaglige forumets konklusjon om å finne en alternativ lokalitet for friluftløypa, f.eks. ved Lakseberget.

⁵ [Anbefalinger tilknyttet planer for etablering av nye landskap ved Lakseberget og Telenor-stranda på Fornebu. En uttalelse fra et tverrfaglig fagforum opprettet av Bærum kommune, NIVA 2019](#)

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Akershus

Maria Rundhaugen Tesaker

Koordinator

FNF Akershus

